

Fraude kost Nederland jaarlijks 30 miljard. Aanpak loont.

Fraude is een groot probleem. Het fenomeen "fraude" trekt grote maatschappelijke aandacht. Het tijdschrift Elsevier wijdde de laatste jaren zo'n 2500 artikelen aan fraude. Het televisieprogramma Zembla besteedde in 10 jaar tijd 23 documentaires aan fraude. De Rijksoverheid publiceerde bijna 5.000 artikelen over fraude in de afgelopen 5 jaar. In de periode 2010-2013 zijn er in de Tweede Kamer meer dan 600 Kamervragen over fraude gesteld.

Fraude kost de samenleving naar schatting jaarlijks ca. 30 miljard euro.

Hoewel het exacte cijfer niet te berekenen is, hebben wij reële inschattingen gemaakt, mede gebaseerd op onderzoeken en onze ervaringen. 30 miljard per jaar lijkt een enorm bedrag maar wij zijn er van overtuigd er niet ver naast te zitten.

30 miljard betekent 13% van de rijksbegroting! De overheid wordt voor ongeveer 55% benadeeld, het bedrijfsleven ongeveer 43% en de burgers voor ca. 2%.

De pakkans ligt tussen de 2 en de 5%. Daar is nog een hoop te verbeteren.

Schalke & Partners is er van overtuigd dat met een juiste aanpak de pakkans naar 20% en hoger kan. Bij verzekeringsfraude kan het zelfs naar 50%. Behalve door de directe besparing zal de winst vooral geboekt worden door de enorme preventieve werking die van het aanzienlijk verhogen van de pakkans zal uitgaan.

Elke fraude vraagt zijn eigen aanpak die kan variëren :

1. Fraudedetectie
 - a. Fraudeherkenningsystemen bij grote hoeveelheden data als belastingen, schadeverzekeringen, zorgverzekeringen
 - b. Dossieranalyses bij sociale uitkeringen, arbeidsongeschiktheid- en letselschadeclaims
2. (Toedracht)onderzoeken
 - a. Technisch en tactisch onderzoek
 - i. Op locatie
 - ii. Al dan niet na indicaties
3. Maatregelen
 - a. Beslaglegging etc.
 - b. Preventieve maatregelen aanscherpen

BELANGRIJKE COMPONENTEN VAN HET FRAUDEBEDRAG ZIJN (IN ALFABETISCHE VOLGORDE)¹

Acquisitiefraude

Jaarlijkse schade 400 miljoen. Pakkans onbekend.

Dagelijks worden ondernemers, stichtingen en (semi)-overheden belaagd door advertentie- of acquisitiefraudeurs en elke dag weer leveren de geraffineerde trucs via papier, (telefoon) gesprekken, faxen, e-mail en websites fraudeurs geld op.

Het Meldpunt Acquisitiefraude is inmiddels overgegaan in de fraudehelpdesk.

(Bron : <http://www.mkb.nl/index.php?pageID=14&dossierID=466693>

<http://www.fraudehelpdesk.nl/home>)

Bedrijfsfraude- intern en interne diefstallen

Jaarlijkse schade 5-6 miljard. Pakkans 5%.

Dit cijfer wordt al jaren aangehouden. Het is onder meer gebaseerd op schattingen van de ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) dat interne fraude gemiddeld 5% van de winst kost. Het Nederlandse bedrijfsleven maakte in 2011 ca. 100 miljard Euro winst.

Bij Fraude Aanpak Detailhandel gaat men uit van ca. 180 miljoen door interne diefstallen.

www.acfe.com/rtn/docs/2014-report-to-nations.pdf

<http://www.nu.nl/werk-en-privé/2283261/meer-werknemers-detailhandel-frauderen.html>

¹ Een deel van deze gegevens zijn overgenomen van http://initiatief1overheid.nl/?page_id=42

Belastingfraude

Jaarlijkse schade: tussen de 4,3 en 23 miljard euro. Wij gaan voorzichtig uit van 10 miljard. Onder belastingfraude wordt onder meer verstaan: het zwartwerken (dat wil zeggen het niet betalen van premie- en loonbelasting). Van de omvang van zwartwerken zijn geen cijfers bekend.

Vermoedelijk wordt er massaal gefraudeerd met toeslagen. Zo bleek het mogelijk om toeslagen op andermans naam met de eigen DigiD aan te vragen en zoals in 2014 bleek ook op naam van andere inwoners van de EU die nooit in Nederland hebben verbleven.

(Bron: NRC, dd. 19 september 2011,

http://www.joop.nl/economie/detail/artikel/24378_massale_fraude_met_zorgtoeslagen_door_nederlanders/).

Beleggingsfraude

Jaarlijkse schade: tenminste 750 miljoen euro. Pakkans: gering.

(Bron: DNB, Roest, F. (2007) Beleggen in gebakken lucht. Functioneel Parket OM. De schatting van DNB is conservatief, in werkelijkheid zal het hoger liggen, zeker als de fallout van internationale beleggingsfraudes in Nederland wordt meegerekend (zie Enron, Parmalat, Credit Lyonnais e.d.)

Cybercrime

Jaarlijkse schade tussen de 1 en 2 miljard

In april 2012 kwam TNO met schattingen dat de jaarlijkse schade door cybercrime 10 miljard zou bedragen. Dat lijkt gebaseerd op een omstreden rapport dat op verzoek van de Britse overheid door het Britse advies- en technologiebureau Detica begin 2011 werd uitgebracht. De jaarlijkse schade werd voor Groot-Brittannië op 33 miljard euro geschat, waarvan 3 miljard voor rekening van de overheid, 4 voor de burger en 26 voor het bedrijfsleven. NRC beoordeelde de schattingen van TNO als ongefundeerd. Symantec schatte de schade voor Groot-Brittannië over 2011 op 2,3 miljard Om deze redenen calculeren wij de jaarlijkse schade op 1-2 miljard.

(Bron: <http://www.nrcnext.nl/blog/2012/05/01/next-checkt-%E2%80%98cybercrime-kost-nederland-jaarlijks-zeker-10-miljard%E2%80%99/>)

Faillissementsfraude

Jaarlijkse schade: 2 miljard euro. Pakkans: 2 procent.

(Bron: - Tromp, N., Snippe, J., Bieleman, B.: Preventieve maatregelen horizontale fraude. WODC.

- Over pakkans: oratie prof. Mr. T. Hilverda, 25 mei 2012.

- Het tv-programma Zembla besteedde op 14/12/12 een uitzending aan faillissementsfraude onder de titel "Nederland fraudeland".)

Uitkeringsfraude

Jaarlijkse schade: 3 miljard. Pakkans 4%.

Onder sociale fraude wordt verstaan het opzettelijk verkeerde informatie geven of zaken verzwijgen om onrechtmatig aanspraak te kunnen maken op een sociale uitkering, of om deze te behouden.

Aan WW, WAO en Sociale Verzekeringen werd in 2013 ca. 30 miljard uitgekeerd. Uitgaande van het vergelijkbare percentage fraude bij verzekeraars is 10% reëel.

In 2011 is voor € 119 miljoen aan uitkeringsfraude opgespoord. Om een schatting te kunnen maken van de totale fraude moet met twee factoren rekening worden gehouden. In de eerste plaats vindt detectie meestal plaats boven een bepaald minimum (zie bijvoorbeeld het rapport "Fraudegevallen in WWB boven de aangiftegrens", ministerie van SZW, 2012). De tweede factor is het percentage dat daadwerkelijk wordt opgespoord. Indien dit laatste maatgevend is, dan wordt het totale fraude bedrag bij bijvoorbeeld 5% rond €1 miljard op jaarbasis. Dit bedrag wordt hoger indien de ondergrens verlaagd wordt.

Van mensen die met uitkeringen hebben gefraudeerd wordt na 5 tot 10 jaar terugbetaling het resterende bedrag kwijtgescholden. Desondanks stond in 2012 bij de vier grote steden nog

een bedrag van ruim 200 miljoen euro aan vorderingen open. Een deel van de fraudeurs blijkt met de noorderzon te zijn vertrokken.

(Bron: VNG Magazine dd. 9 september 2011: Grote schade door uitkeringsfraude.)

Vastgoedfraude

Jaarlijkse kosten: Ca. 1 miljard. Hypotheekfraude wordt al jaarlijks geschat op € 250 miljoen. De Universiteit Leiden doet onderzoek naar de omvang van de vastgoedfraude. De vastgoedfraude met het Philips pensioenfonds kende een schade van 200 miljoen euro. Onder vastgoedfraude wordt onder meer gerekend: hypotheekfraude, het witwassen in gebruik en onrechtmatige bewoning. Vastgoedfraude krijgt steeds meer aandacht. Het ministerie van Veiligheid en Justitie doet onderzoek naar vastgoedfraude in de pensioenfondsen (vermogen € 650 miljard) ten behoeve van een preventieve doorlichting van de pensioensector. De gemeenten Den Haag en Rotterdam hebben convenanten opgesteld met de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH) met als doel onder meer het tegengaan van "huisjes melken".

(Bron : - Fraude Loont, Stichting Toekomstbeeld der techniek, Universiteit Twente.

http://stt.nl/wp/wp-content/uploads/2013/02/STT-ICT_en_Fraude-publicatie_fraude_loont.pdf

- Notitie PBLQ Zenc dd. 4 mei 2012

Verzekeringsfraude

Jaarlijkse schade: 1,5 miljard euro. Pakkans: 1 procent.

In het rapport kwantificering Verzekeringsfraude dat in 2005 na een onderzoek in opdracht van het Verbond van Verzekeraars werd opgesteld, werd uitgegaan van 10% fraude bij schadeverzekeringen. Dat is ca. 1 miljard per jaar. Bij levensverzekeringen zal het een stuk lager liggen. Schattingen gaan uit van 2-3%. Dat is dan 0,5 miljard.

(Bronnen: - Rapport kwantificering Verzekeringsfraude dat in 2005 in opdracht van het Verbond van Verzekeraars werd opgesteld.) - Rapport Fraude loont, Universiteit Twente, p. 21.

http://stt.nl/wp/wp-content/uploads/2013/02/STT-ICT_en_Fraude-publicatie_fraude_loont.pdf

- Basis Gegevens: Verbond van Verzekeraars (interview secretaris VvV).

<https://www.verzekeraars.nl/Paginas/Home.aspx>

Zorgfraude

Jaarlijkse schade: 3-7 miljard. Pakkans: 2 procent.

Naar een voorzichtige schatting 3 miljard euro, uitgaande van 5%. Waarschijnlijk bedraagt het 7 miljard Euro (10%). Ook hier kan weer worden uitgegaan van de ervaringen met verzekeringsfraude. (Mede geschat op basis van publicaties zorgverzekeraars).

(Bron: Op basis van onderzoek SAS kan de totale schade aan zorgfraude in Europa worden geschat op 56 miljard per jaar (SAS; 2011). Dit is ongeveer 5% van het totale bedrag dat aan zorg wordt besteed. In Nederland wordt 74,5 miljard aan zorg besteed. Extrapolatie van een schade van 5% komt neer op 3 á 4 miljard euro per jaar. Andere schattingen gaan uit van 2 tot 3 miljard per jaar).

Overige voorbeelden van veel voorkomende fraude

- 90.000 beboete mensen worden niet gevonden en de boete dus afgeschreven
- 30.000 veroordeelden zijn onvindbaar
- 360.000 woningen staan administratief leeg
- 200.000 afwijkingen in het adressenbestand van het Kadaster
- 120.000 stukken grond zijn van mensen die ten minste vijf jaar dood zijn
- 36.000 klanten belastingdienst hebben een onbekend adres
- 400.000 klanten van de Belastingdienst hebben een "potloodadres", dus afwijkend van de GBA
- 40.000 studenten frauderen met de uitwonende studiebeurs
- Nederland had in 2013 0,5 miljoen spookburgers
- 400.000 Nederlanders hebben de status Vertrokken Onbekend Waarheen (VOW) in de GBA
- 60.000 UWV-klanten wonen in Amsterdam, maar zijn niet bekend in de GBA